

Αντρέας Θεοφίλου

Εξωφυσικά φαινόμενα και τηλεθέαση

Οι διάφορες θεότητες, τα ξωτικά, οι εξωγήινοι, τα θαύματα και κάθε είδους παραβίαση των φυσικών νόμων ήταν κάτι που πάντοτε διήγειρε τη φαντασία των ανθρώπων. Και η φαντασία αυτή δεν ήταν δύσκολο να μετατραπεί σε πίστη, μια και η πίστη σαν από μηχανής θεός μπορούσε να «λύσει» κάποιο προσωπικό ή κοινωνικό πρόβλημα. Έτσι, κάθε ατόπημα, δηλαδή καθετί μη συμβατό με τις τρέχουσες κοινωνικές αντιλήψεις, μπορούσε εύκολα να φορτωθεί στην επέμβαση κάποιου δαίμονα, στη κακή ώρα ή στην κατευθείαν θέληση του θεού. Στις δύσκολες στιγμές, ας πούμε στην περίπτωση ενός ναυάγιου της παλιάς εποχής, τι άλλο θα περίμενε κανείς εκτός από ένα θαύμα; Η αναμονή μιας υπερφυσικής παρέμβασης για ανατροπή των νόμων της φύσης έδινε ελπίδα και έτσι ενίσχυε την προσπάθεια διάσωσης.

Όταν η πίστη στο υπερφυσικό γίνεται στοιχείο των θρησκευτικών πεποιθήσεων μιας κοινωνίας, πολλά θέματα λύνονται με απλό τρόπο. Έτσι, π.χ., όταν η βασίλισσα ήταν έγκυος ενώ ο βασιλιάς έλειπε σε μακροχρόνια εκστρατεία, τι πιο εύκολο από το να αποδοθεί η εγκυμοσύνη στον Δία ή σε κάποιο άλλο ερωτύλο θεό. Οι θεοί είχαν ως μεσάζοντες τους ιερείς και τους μάγους, που ήταν πάντα πρόθυμοι να μεσολαβήσουν για την υπερφυσική παρέμβαση, έναντι βέβαια κάποιας αμοιβής. Αν, ως συνήθως, η παρέμβαση του υπερφυσικού όντως δεν γινόταν, τότε εύκολα μπορούσε κανείς να το αποδώσει στη μήνιν του θεού λόγω της μικρής προσφοράς ή στη μη συμμόρφωση σε κά-

ποιες απαιτήσεις του. Επειδή, όμως, *σιν Αθηνά και χείρα κίνει*, στα δύσκολα θέματα οι ιερείς ή οι μάγοι, για να εξασφαλίσουν τη θέση τους, πρότειναν στους κοινούς θνητούς να κάνουν κάτι πολύ δύσκολο, κάποιον άθλο, που η πραγματοποίησή του ήταν σχεδόν αδύνατη. Παράδειγμα, ο χρησμός για τη θυσία της Ιφιγένειας.

Οπωσδήποτε, ακόμη και σήμερα δεν είναι λίγοι όσοι πιστεύουν ότι είδαν διάφορα φαντάσματα καλά ή κακά, κάποιον άγιο, κάποιο σατανά ή ακόμη και κάποιον άγγελο. Αυτό δεν συμβαίνει μόνο σε παρανοϊκές καταστάσεις. Βλέποντας κάποιο αντικείμενο, συνειδητοποιούμε την ύπαρξή του μετά από μια διανοητική επεξεργασία. Έτσι, είναι δυνατόν δυο άνθρωποι σε ένα αντικείμενο να προσδώσουν διαφορετική εικόνα. Μάλιστα, άλλοι μπορεί να βλέπουν το αντικείμενο ακίνητο ενώ άλλοι κινούμενο. Με λίγα λόγια, με την όραση βλέπουμε κάποιο αντικείμενο σε γενικές γραμμές και τις λεπτομέρειές του τις σχηματίζουμε νοητά, ανάλογα με τις εικόνες που έχουμε αποθηκευμένες στη μνήμη μας. Στο διάβασμα, π.χ., βλέποντας μόνο μερικά γράμματα μιας λέξης, από τα συμφραζόμενα «διαβάζουμε» τη λέξη και πηγαίνουμε στην επόμενη. Αυτή είναι και η αιτία πολλών σφαλμάτων ανάγνωσης. Εκτός από αυτό, κλασικό πείραμα είναι εκείνο στο οποίο ενώ εξαφανίζεται μια εικόνα, στη συνέχεια παρουσιάζεται άλλη (νοητικά) χωρίς να υπάρχει κάτι τέτοιο στο οπτικό πεδίο. Π.χ., παρατηρώντας την εικόνα του Σχήματος 1, μετά την εξαφάνισή της από το οπτικό πεδίο ενός παρατηρητή, πολλοί άνθρωποι

βλέπουν τον Εσταυρωμένο. Αξίζει να το δοκιμάσετε. Στην αποκωδικοποίηση και συνειδητοποίηση αυτών που βλέπουμε στο οπτικό μας πεδίο, εκτός από τις προηγούμενες εικόνες και άλλες πληροφορίες που έχουμε στη μνήμη μας, σημαντικό ρόλο παίζει και η ψυχολογική κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε ο παρατηρητής. Έτσι, μια ανθρώπινη φιγούρα που βλέπει κανείς στο μισοσκόταδο μπορεί εύκολα να θεωρηθεί ένα αγαπημένο πρόσωπο που έχει χάσει.

Εκτός από την όραση, και στις άλλες αισθήσεις συμβαίνουν παρόμοια φαινόμενα. Στην ακοή, πολλές παρανοήσεις οφείλονται στην παραφθορά των ηχητικών σημάτων που φτάνουν στο αυτί, των οποίων η συνειδητοποίηση γίνεται ανάλογα με το τι σκέφτεται και τι περιμένει να ακούσει ο δέκτης.

Με την ανάπτυξη των τηλεσκοπίων, ο άνθρωπος ανακάλυψε ότι δεν είναι το κέντρο του κόσμου, αλλά υπάρχουν και άλλοι πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος στους οποίους πιθανώς κατοικούν όντα παρόμοια με τον άνθρωπο και δεν ήταν λίγοι που βεβαίωναν ότι είχαν δει Αρειανούς να προσεγγίζουν τη Γη με διαστημόπλοια και εχθρικές διαθέσεις. Πλην όμως, οι αστροφυσικές παρατηρήσεις έδειξαν ότι ούτε ο Άρης ούτε άλλος πλανήτης του ηλιακού μας συστήματος μπορεί να συντηρήσει εξελιγμένες μορφές ζωής.

Στην εποχή μας, με την ανάπτυξη της τεχνολογίας έγινε βεβαιότητα η ύπαρξη και άλλων αστερών, όπως ο δικός μας Ήλιος, που έχουν πλανήτες να περιστρέφονται γύρω τους. Ακόμη, σε άλλους αστερισμούς διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν χιλιάδες ηλιακά συστήματα και έτσι η ύπαρξη πλανητών με συνθήκες παρόμοιες με τη Γη στατιστικά έγινε σχεδόν βεβαιότητα. Έτσι έγινε αναζήτηση σημάτων κυρίως ηλεκτρομαγνητικής μορφής που να διαφέρουν από τα σήματα

που παράγονται στη γήινη. Ομοίως από τη Γη άρχισε η εκπομπή παρόμοιων σημάτων, που μέχρι τώρα δεν είχαν απόρριψη. Έτσι, στο κοντινό μας σύμπαν δεν φαίνεται να υπάρχουν «ανθρώπινα όντα» με αναπτυγμένο τεχνικό πολιτισμό παρόμοιο με τον δικό μας, ή αν υπάρχουν δεν σκόπευσαν τα σήματα επικοινωνίας τους προς τη Γη. Πάντως, κανένα σήμα που να έχει χαρακτηριστικά διαφορετικά των φυσικών σημάτων δεν πάρθηκε, παρότι γίνεται μια συστηματική προσπάθεια ανίχνευσης τέτοιων.

Σε αντίθεση με τα προαναφερθέντα, δεν είναι λίγοι όσοι ισχυρίζονται ότι ήρθαν σε επαφή με εξωγήινους που κατά κανόνα έχουν απειλητικές διαθέσεις απέναντι στους κατοίκους της Γης. Όμως, όταν δουν άνθρωπο τα μαζεύουν γρήγορα και φεύγουν με το διαστημόπλοιο τους, το οποίο ούτε από τα τηλεσκόπια των αστεροσκοπειών επιστημαίνεται, ούτε αφήνει κάποια ίχνη στο σημείο προσγειώσης του. Έτσι οι ιδώντες και παθόντες απευθύνονται σε κάποιο τηλεοπτικό κανάλι για να πουν την ιστορία και τα παθήματά τους. Και βέβαια εύκολα φιλοξενούνται, καθότι η εξιστόρηση του γεγονότος αυτού αυξάνει τη θεαματικότητα. Μάλιστα όσο πιο μεγάλες παλαβομάρες πει κανείς τόσο περισσότερους προσελκίνει. Η συνέχεια είναι ότι πολλοί παίρνουν τηλεφώνω στην εκπομπή, βεβαιώνοντας για τις δικές τους εμπειρίες με εξωγήινους. Μερικοί μάλιστα ισχυρίζονται ότι έχουν τακτική επικοινωνία με εξωγήινα όντα, παρότι δεν τα βλέπουν. Από τις εκπομπές δεν λείπουν και οι «ειδικοί επιστήμονες» που, επικαλούμενοι τους νόμους της φυσικής, ισχυρίζονται ότι όλ' αυτά είναι δυνατά. Μερικοί παρατέμπουν και σε σχετική βιβλιογραφία στο διαδικτυο.

Πράγματι, αν ανατρέξει κανείς στο διαδίκτυο, βρίσκει ιστοσελίδες με όλων των ειδών τις ανοησίες. Μια πιο προσεκτική όμως

εξέταση δείχνει ότι οι κύριοι αυτοί δεν υπάρχουν στην επίσημη επιστημονική βιβλιογραφία και δεν έχουν την επιστημονική πείρα για να κάνουν ανάλυση των δεδομένων. Βασικός κανόνας της πειραματικής επιστήμης είναι ότι δεν υπάρχει μέτρηση χωρίς σφάλμα. Έτσι ο πειραματικός φυσικός πρέπει να προσδιορίσει τα σφάλματα των μετρήσεών του, δουλειά που δεν είναι καθόλου εύκολη. Ακόμη και καθιερωμένοι επιστήμονες μπορεί να πέσουν θύματα εσφαλμένης ερμηνείας των πειραματικών δεδομένων. Κλασικό παράδειγμα είναι η περίπτωση της ψυχρής πυρηνικής σύντηξης, δηλαδή σύντηξης πυρήνων με χημικές μεθόδους, που «διαπίστωσαν» στα πειράματά τους οι Αμερικανοί καθηγητές Fleischmann και Pons τον Μάρτιο του 1989. Παρά τη θεωρητική απόρριψη της ψυχρής σύντηξης με χημικές

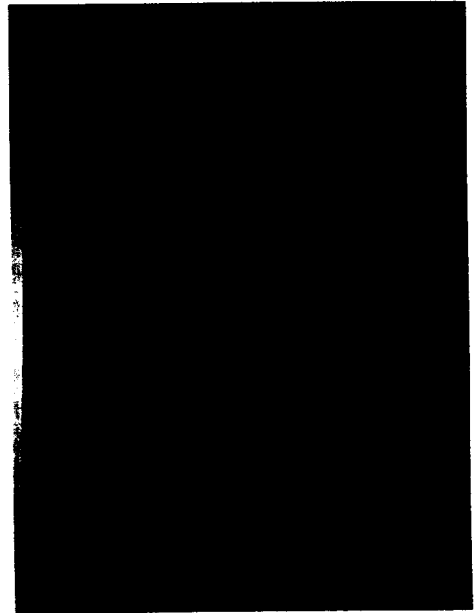
μεθόδους, επαναλήφθηκε το σχετικό πείραμα, με πιο ακριβείς μετρήσεις, όπου χρησιμοποιήθηκαν 12 μετρητές νετρονίων που ήταν γύρω από τη συσκευή ώστε να είναι δυνατός ο προσδιορισμός της πορείας των νετρονίων. Τα λίγα νετρόνια που μετρήθηκαν μετά από την ανάλυση των δεδομένων απέδειχθη ότι προέρχονταν από κάποια μακρινή εξωτερική πηγή και όχι από τη συσκευή τους πειράματος. Σε πολλά εργαστήρια επανέλαβαν αυτά τα πειράματα, εις μάτην όμως. Πυρηνική σύντηξη δεν διαπιστώθηκε.

Από τα προηγούμενα συμπεραίνεται ότι όχι μόνο οι αισθήσεις μας μπορεί να μας απατήσουν αλλά και όργανα μέτρησης μπορεί να μας δώσουν αποτελέσματα τα οποία, αν δεν γίνει εμπεριστατωμένος προσδιορισμός των σφαλμάτων, μπορεί να οδηγήσουν σε λάθος ερμηνείες.

Αυτή είναι η πιο –μακράν– φευγάτη εικόνα που έχω δει! Ακολούθησε τις οδηγίες.

1. Συγκεντώσου και παρατήρησε για 30-45 δεύτερα τις 4 μικρές τελείες στο κέντρο.
2. Μετά κοίταξε σ' έναν τοίχο κοντά σου (ή σε μια επίπεδη επιφάνεια ίδιου χρώματος, άσχετα το τι είναι, αρκεί να είναι επίπεδη.)
3. Θα δεις σε λίγο να εμφανίζεται μια εικόνα (κάνε υπομονή...!)
4. Ανοιγόκλεισε τα μάτια σου, εστίασε στο κέντρο και μια φιγούρα θα εμφανιστεί.
5. Τι βλέπεις;... ή μάλλον ΠΟΙΟΝ βλέπεις;

Έρευνες απέδειξαν ότι τα παιδιά δεν μπορούν να δουν αυτό το παράξενο ζευγάρι, διότι δεν συνδέουν στο μυαλό τους τέτοιες παραστάσεις. Αυτό που βλέπουν τα παιδιά είναι εννέα δελφίνια!

Jacob van Ruisdael, Λευκαντήριο σε κοιλάδα, 1640